

ETELÄ - SAVON
YMPÄRISTÖKESKUS

Lausunto arviointiohjelmasta:
MIKKELIN LÄÄNINHALLITUS
Ympäristöosasto
Jääkärintie 14, PL 50-51
50101 MIKKELI
(955) 1911

ASIA

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn arviointiohjelma

HANKE

Itä-Savon alueellisen jätelaitoksen sijoittaminen, ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen (792/94)5 §:n mukainen hanke

HANKKEESTA VASTAAVA

Savonlinnan kaupunki PL 36, 57131 Savonlinna

Yhteyshenkilöt: Seppo Muukkonen, Savonlinnan kaupunki puh 957-5711

Hankkeesta, ympäristövaikutusten arvioinnista, vastaa Savonlinnan kaupunki, mutta hankkeen voi myöhemmin toteuttaa myös muu jätehuollon järjestämisestä vastaava taho.

HANKKEEN KUVAUS

Tämän ympäristövaikutusten arviointiprosessin tavoitteena on mahdollistaa päätöksenteko jätteenkäsittelyalueen sijoittamiseksi. Jätteenkäsittelyalueella tullaan käsittelemään suunnittelun alueen kunnien alueella syntyvää jätettä. Osa jätteestä läjitetään perustettavalle kaatopaikalle, mutta jätteenkäsittelyalueella voi olla muutakin jätteenkäsittelyä. Ympäristövaikutusten arvioinnissa käsitellään sijoittamiseen vaikuttavia valintatekijöitä. YVA-prosessi rajataan kaikkien vaihtoehtojen sijoituspaikkojen vaikutusalueelle. Vaikutusalue rajataan arviointiprosessissa mahdollisimman tarkoin. Tarkasteltavia vaihtoehtoja ovat:

- 0-vaihtoehto: Savonlinnan kaupungin nykyinen kaatopaikka, Kaakkolampi
- 0+-vaihtoehto: nykyisen Kaakkolammen alueen moreenipohjaisten alueiden lisätyttö ja laajentaminen nykyisen alueen lounais- ja länsipuolelle.
- Pihlajaniemen Sammalsuo ja
- Varparannan Soidinkallio.
-

Alueellisen jätehuoltoyhteistyön suunnittelussa ovat mukana Savonlinnan kaupunki, Enonkosken, Kerimäen, Juvan, Puumalan, Punkaharjun, Rantasalmen, Sulkavan ja Savonrannan kunnat. Esitetyistä vaihtoehtoista Sammalsuo on kaupungin länsipuolella n. 10 km Savonlinnan keskustasta (kuten Rantasalmi, Juva, Puumala ja Sulkava) ja Soidinkallio kaupungin itäpuolella (kuten Enonkoski, Punkaharju, Savonranta ja Kerimäki).

ASIAN KÄSITTELY

Kuuluttaminen

Yhteysviranomainen on kuuluttanut arviointiohjelman niin, että kuulutus on ollut nähtävillä Savonlinnan kaupungin ilmoitustaululla 18.11-20.12.1994 ja kuulutus on julkaistu Itä-Savo, Savonmaa ja Vapaus lehdessä. Kuulutusaika päättyi 20.12.1994.
Muu kuuleminen

Suunnittelualueen kunnanhallituksilta, maakuntayhtymältä, vesi- ja ympäristöpiiriltä, Savonlinnan ympäristönsuojelu- ja terveyslautakunnalta ja maakuntamuseolta on pyydetty lausunnot.

Hankkeesta vastaava on järjestänyt kuulemistilaisuuden Savonlinnan kaupungintalolla 30.11.1994 klo 14-20, jossa kartoitettiin kansalaisten mielipiteitä jätelaitoksen sijoituspaikkojen vertailuperusteista. Vastaava tilaisuus viranomaisille ja jätehuoltoyrittäjille on järjestetty 14.12.1994 Savonlinnan kaupungintalolla. Vertailuperusteista on voinut esittää mielipiteensä myös kuulemistilaisuuden jälkeen hankkeesta vastaavalle 20.12.1994 saakka. Näiden tilaisuuksien tiedottamisen ja käytännön järjestelyistä vastasi hankkeesta vastaava. Näin saatu tieto valintaperusteista esitetään intressiryhmille: kansalaisryhmille, joihin tehtävät päätökset vaikuttavat. Intressiryhmät on lueteltu arviointiohjelmassa.

Arviointiohjelman mukaan hakija järjestää kuulemistilaisuuden tammi-helmikuussa 1995, jossa esitellään aikaisemmin esiin tulleita vertailuperusteita.

Asiakirjat

Hankkeesta vastaava on toimittanut lääninhallitukselle Itä-Savon alueellisen jätelaitoksen arviointiohjelman.

Lisäksi yhteysviranomaisen käytössä on Kaakkolammen ympäristölupahakemukseen liittyvät asiakirjat, vesi- ja ympäristöpiirissä käytössä olevat vesioikeuden lupahakemusasiakirjat ja Kaakkolammen kaatopaikan valvontaan liittyviä pöytäkirjoja ja tarkkailuraportteja. Mainittakoon, että Kaakkolammen kaatopaikan ympäristölupapäätöksen mukaan Savonlinnan on järjestettävä jätehuolto vuoden 1999 jälkeen muulla tavoin kuin läjittämällä jätettä nykyiselle Kaakkolammen kaatopaikalle. Lisäksi yhteysviranomainen on selvittänyt esitettyjen vaihtoehtojen vaikutusalueella olevia kohteita. Laaditut kartat ovat nähtävillä arvioinnin aikana tämän lausunnon mukana.

Muistutukset ja lausunnot

Yhteysviranomaiselle ovat jättäneet lausuntonsa tai muistutuksensa seuraavat:

Kunnat

Punkaharjun kunnanhallitus
Sulkavan kunnanhallitus
Rantasalmen kunnanhallitus
Enonkosken kunnanhallitus
Kerimäen kunnanhallitus

Viranomaiset

Mikkelin vesi- ja ympäristöpiiri Savonlinnan maakuntamuseo Mikkelin läänin maakuntayhtymä Ilmailulaitos, lentoturvallisuushallinto Savonlinnan perusterveydenhuollon kuntayhtymä (terveyslautakunta) Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojelulautakunta

Yhteisöt ja vastaavat

Kaakkolammen aleen maanomistajat, 25 allekirjoittajaa Hirvasjärven suojeluyhdistys pj Kaarina Männikkö, kaksi muistutusta (Liitteenä Väli-Suomen Geologian tutkimuskeskuksen lentomittauskartta, FT Heikki Simolan lausunto, Vesi-Eko oy:n lausunto Hirvasjärven

kuormituksesta) Maanviljelijä Heikki Kosonen ja 41 muuta allekirjoittajaa Rantakaartilasta (liitteenä kartta asutuksesta) Pihlajaniemen kylätoimikunta Kyrönpellon osa kalastuskunta Varparannan alueen kylätoimikunta

Yksityiset henkilöt

Veijo Halonen

Maatilayhtymä Heikki ja Olavi Halonen

Pentti ja Kaija Silvennoinen, kaksi erillistä muistutusta

Pekka Halosen perikunta

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiohjelman sisältö

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun asetuksen mukaan arviointiohjelmassa on esitettävä tarpeellisessa määrin:

1. Tiedot hankkeesta, sen tarkoituksesta, sijainnista, maankäyttötarpeesta ja liittymisestä muihin hankkeisiin sekä hankkeesta vastaavasta.
2. Hankkeen toteuttamisvaihtoehdot, joista yhtenä vaihtoehtona on hankkeen toteuttamista jättäminen, ellei tällainen vaihtoehto erityisestä syystä ole tarpeeton.
3. Tiedot hankkeen toteuttamisen edellyttämistä suunnitelmista, luvista ja niihin rinnastettavista päätöksistä, tiedot ympäristövaikutuksia koskevista laadituista ja suunnitelluista selvityksistä sekä ehdotus tarkasteltavan vaikutusalueen rajauksesta.
4. Suunnitelma tiedottamisen järjestämisestä sekä
5. Arvio hankkeen suunnittelu- ja toteuttamisaikataulusta sekä selvitysten ja arviointiselostuksen valmistumisajankohdasta.

Arviointiohjelmassa on käsitelty pääpiirteissään asetuksen edellyttämät seikat. Ympäristövaikutusten arvioinnista annetun asetuksen edellyttämää 0-vaihtoehtoa, hankkeen toteuttamista jättäminen, ei tässä arviointimenettelyssä ole tarpeen käsitellä. Kunnan on järjestettävä jätehuolto ja toistaiseksi ei ole jätteen loppusijoittamiselle (tai ettei jätettä synny ollenkaan) vaihtoehtoa. Arviointiohjelmassa esitetty 0- vaihtoehdon, nykyisen Kaakkolammen kaatopaikka-alueen korottaminen, voidaan hyväksyä 0-vaihtoehdoksi. 0+- vaihtoehtona voidaan tarkastella Kaakkolammen alueelle sijoitettavaa jätteenkäsittelyä.

Arviointiohjelma ei sisällä riittävää kuvausta jätelaitoksen maankäyttötarpeesta. Toisaalta jätelaitosta sijoitettaessa maankäyttöön vaikuttavat laitoksen sijainti ja esim. jätevesien käsittelymenetelmän vaatima maa-alue. Arviointiohjelma ei sisällä kuvausta hankkeen edellyttämistä suunnitelmista. Ehdotus tarkasteltavan vaikutusalueen rajauksesta puuttuu, mutta sitä kartoitetaan varsin perusteellisesti vertailukriteerien kuulemisella arviointiprosessin aikana.

Arviointiohjelmassa on eri kohdissa viitattu aikaisemmin tehtyihin selvityksiin, mutta niiden luettelointi olisi ollut tarpeen. Selvitykset on mainittava arviointiselostuksessa.

Arviointiohjelmasta annettujen lausuntojen ja muistutusten huomioon ottaminen

Muistutuksen sisältö on seuraavassa normaalitekstinä ja yhteysviranomaisen lausunto lihavoituna.

Arviointiohjelmaa ja kaikkia vaihtoehtoja koskevat yhteiset tekijät

Laadittu arviointiohjelma on paikoin vaikeaselkoinen ja vaikeasti luettavissa. Tämä voi heikentää kansalaisten mahdollisuutta osallistua YVA-prosessin toteuttamiseen. Arviointiselostus tulee laatia mahdollisuuksien mukaan ja soveltuvilta osin kansankieliseksi. **Yhteysviranomaisen yhtyy Mikkelin vesi- ja ympäristöpiirin kantaan ja esittää, että hankkeesta vastaava laatii arviointiselostuksesta kansantajuisen lyhennelmän.**

Selkeämpi kuva arviointiprosessin koko aikataulusta kaivataan, jotta siitä heti huomaisi miten ja missä ajassa asiaan voi vaikuttaa prosessin eri vaiheissa. Samoin selkeyttä siihen kenelle kommentit hankkeesta eri vaiheissa toimitetaan ja miten päätöksistä valitetaan (maakuntayhtymä). **Tämän lausunnon liitteenä on taulukko, jossa on eri vaiheiden kuulemisajankohdat pääpiirteissään.**

Hankkeesta vastaavien yhteystiedot tulee olla myös selkeästi esillä mahdollisia kyselyjä varten (maakuntayhtymä). **Hakijan ja yhteysviranomaisen yhteystiedot kirjataan tähän lausuntoon.**

Arviointiselostuksesta tiedotettaessa tulisi järjestää kaikkia selvitysalueita koskeva tiedotustilaisuus ja lisäksi jatkotarkasteltuun alueeseen painottuvia tiedotustilaisuuksia. Arviointiselostuksesta kuulemiseen tulee varata pisin mahdollinen lain suoma aika. Intressiryhmiin tulee kuulua myös maaseutuelinkeinopiirin (vesi- ja ympäristöpiiri). **Yhteysviranomaisen yhtyy Mikkelin vesi ja ympäristöpiirin kantaan kuulemistilaisuuksien osalta ja suosittaa hakijalle kuulemistilaisuuksien järjestämistä. Arviointiselostuksen kuulemusajaksi riittää kuukausi edellyttäen, että arviointiselostus on riittävän kansantajuinen.**

Hämmennystä aiheuttavat hankkeen oletusperiaatteella valitut lähtötiedot, esimerkiksi: mitkä kunnat ovat mukana, mikä tulee olemaan toiminnasta vastaava taho ja onko näin ollen olemassa aineellisia edellytyksiä Itä-Savon alueellisen jätelaitoksen perustamiselle. Näiden päätösten tekeminen ennen YVA-prosessia olisi asettanut arviointiohjelman konkreettiselle tasolle (terveyslautakunta, Pihlajaniemen kylätoimikunta). **Yhteysviranomaisen viittaa Kaakkolammen kaatopaikan ympäristölupapäätökseen, jossa Savonlinnan kaupunkia on veloitettu suunnittelemaan jätehuollon järjestämistä. Koska on todennäköistä, että uusi jätteenkäsittelyalue palvelee myös naapurikuntia tulevaisuudessa on hankkeen esittäminen alueellisena jo kansalaisten tiedonsaannin ja ympäristövaikutusten arvioinnissa tarvittavan osallistumisen kannalta perusteltu.**

Arviointiohjelmassa tulisi esittää tiedot hankkeeseen liittyvistä jo laadituista ja suunnitteilla olevista selvityksistä sekä hankkeen maankäyttötarpeesta (vesi- ja ympäristöpiiri, maakuntayhtymä). Arviointiohjelmassa ei ole esitetty selkeää rajausta vaikutusalueesta. Jätteenkäsittelyalueiden valintaperusteet ovat painottuneet liikaa taloudellisiin ja maanomistuksellisiin seikkoihin (vesi- ja ympäristöpiiri). Arviointiselostus tulee laatia siten, että se palvelee myös mahdollista vesioikeuskäsittelyä (vesi- ja ympäristöpiiri). **Tältä osin yhteysviranomaisen yhtyy muistuttajien näkemykseen ja viittaa siihen mitä edellä on esitetty arviointiohjelman sisällöstä ja mitä jäljempänä esitetään arviointimenettelyn sovittamisesta päätöksentekoon.**

Selvityksissä tulee kiinnittää huomiota seuraavaan:

- hankkeen vaikutus alueen pohjaveden laatuun, pohjaveden pinnan korkeuksiin ja virtassuuntaan, tarvittaviin suojaustoimenpiteisiin: pohjan tiivistäminen, valumavesien johtaminen
- jätevesien keräilyyn, käsittelyyn ja johtamiseen,
- jätevesien vaikutukseen purkuvesistöissä ja jätteenkäsittelyalueen sijoittuminen vedenjakajien suhteen (vesi- ja ympäristöpiiri).

Nämä tekijät on tarkasteltava arviointiselostuksessa.

Kuljetusten aiheuttama ympäristökuormitus eri vaihtoehtoissa huomioiden tulevaisuudessa vähenevät jätemäärät tulee selvittää (vesi- ja ympäristöpiiri). Kuljetuksista aiheutuvat vaikutukset niillä tiestön osilla, joille jätekuljetusliikenne painottuu tulee selvittää (Punkaharjun hallitus). Kuljetusten aiheuttamaa kustannusvaikutusta toivotaan hahmoteltavan (Rantasalmen kunnanhallitus). Kuntakohtaisten varastointi- ja sijoitusalueiden (siirtokuor- mauspaikat, ylijäämämaan läjitys yms) tarve tulee selvittää (vesi- ja ympäristöpiiri, maakuntayhtymä). **Näitä tekijöitä voidaan tarkastella arviointiselostuksessa, mutta ne ovat osa laajempaa suunnittelua.**

Selvittelytilaisuudessa ei ollut tarvittavaa tietoa, eikä tutkittuja vaihtoehtoja alueitten paremmuudesta (Kaakkolammen vaikutusalueen asukkaat ja maanomistajat). **Arviointiohjelma on hakijan näkemys siitä, miten arviointi tehdään ja mitä tutkimuksia tehdään. Tutkimustulokset esitetään arviointiselostuksessa, joka kuulutetaan julkisesti keväällä 1995.**

Arviointiprosessin aikana esiin tulevat muut sijaintivaihtoehdot, esimerkiksi naapurikuntien alueella, on otettava huomioon (maakuntayhtymä). Vaaditaan uusien vaihtoehtoisten alueiden etsimistä ja tarkemman selvityksen tekemistä Enonkoskella sijaitsevasta Outokumpu Oy:n alueesta (Kaakkolammen alueen maanomistajat, Pihlajaniemen kylätoimikunta). Periaate, että sijoitetaan kaupungin maalle on voinut jättää hyviä alueita ulkopuolelle (Sulkavan hallitus). Arviointiohjelmasta ei selviä, onko tarkoitus jatkaa uusien vaihtoehtoisten alueiden etsimistä. Mikäli uusia alueita vielä otetaan mukaan tulee koko YVA-prosessi piirin käsityksen mukaan käynnistää uudestaan (vesi- ja ympäristöpiiri). **Mikäli arviointiprosessin aikana tulee esille uusia vaihtoehtoisia alueita, voidaan ne ottaa vertailuun mukaan. Tällöin on asian julkisesta kuuluttamisesta sovittava yhteysviranomaisen kanssa välittömästi.**

Arviointiohjelmassa tulisi kuvata, mitä toimintoja alueelle suunnitellaan (maakuntayhtymä). **Yhteysviranomainen yhtyy tähän näkemykseen ja alustava suunnitelma toiminnoista on esitettävä arviointiselostuksessa.**

Savonlinnan maakuntamuseo esittää, että sille taataan keväällä mahdollisuus tuoda tarkistettu ja museon maastokäynteihin perustuva kanta YVA- seurantaryhmän tietoon ja esittää, että museo liitetään arviointiohjelmassa mainittuihin intressiryhmiin. **Esitetyillä alueilla ei ole muinaismuistolain ja muiden kulttuurihistoriallisten arvojen perusteella rauhoitettuja kohteita. Muinaisjäännösten löytymien alueelta ei estä jätelaitoksen rakentamista, koska useimmissa tapauksissa löytyneille muinaismuistoille myönnetään kajoamislupa riittävien tutkimusten jälkeen. Muinaismuistot ja kulttuurihistorialliset arvot on selvitettävä maakuntamuseon edellyttämällä tavalla. Maakuntamuseo voidaan liittää intressiryhmään.**

Jätelaitoksen maa-alueen tarvitsema pakkolunastus veisi aikaa (ympäristönsuojelulautakunta.) Ympäristönsuojelulautakunta edellyttää, että kasvillisuus ja eliöselvitykset tehdään YVA-prosessin jälkeen valitulta alueelta ja niiden huomioon ottamista laitoksen yksityiskohtaisessa suunnittelussa. Aikataulu on tiukka, eikä ehditä tehdä riittäviä luontoselvityksiä sijoitusalueilla. (Sulkavan kunnanhallitus, Rantasalmen kunnanhallitus, Pihlajaniemen kylätoimikunta, Varparannan alueen kylätoimikunta). **Yhteysviranomainen ei katso aiheelliseksi muuttaa arviointiselostuksen laatimisaikataulua. Yhteysviranomainen edellyttää luontoselvitysten tekoa mahdollisimman pian niin, että niillä on vaikutusta päätöksentekoon valittaessa jätelaitoksen sijaintipaikka ja niin, että luontoselvityksillä on vaikutusta jätelaitoksen suunnitteluun. Luontoselvitykset on liitettävä ympäristölupahakemukseen. Maisemaselvitykset voitaneen jollain tarkkuudella tehdä tal-**

vellakin ja niitä on tarvittaessa tarkennettava lupahakemukseen. Maisemaselvitykseen on liitettävä tarkastelu tarvittavasta suojavyöhykkeestä. Luontoselvitysten laajuus ilmenee tämän lausunnon liitteestä.

Kustannusvaikutuksia (mm. jätteen kuljetuskustannukset) kuntien kannalta tulee tarkastella (Rantasalmen kunnanhallitus). Alueellisten jätteiden käsittelylaitosten määrä ja karkea sijainti tulisi suunnitella läänien välisesti, vähintään läänitasolla. Tarvitseeko kaikkea kuljettaa, esimerkiksi biojäte voitaisiin käsitellä kompostoimalla (Pihlajaniemen kylätoimikunta). **Näitä tekijöitä tarkastellaan Itä-Savon alueellisissa jätehuoltosuunnitelmissa ja vuonna 1995 laadittavassa läänin ja valtakunnan jätesuunnitelmassa.**

Uudet vaihtoehdot ovat luonnonvaraisia alueita, tältä kannalta Kaakkolampi olisi paras. **Tähän ja muihin kannanottoihin parhaasta vaihtoehdosta tässä vaiheessa ei kirjata kantaa, koska vaihtoehtojen arviointi vasta aloitetaan.**

Useat kannanotot sisältävät myös tietoa, joka ei anna aihetta arviointiohjelman tarkistamiseen, mutta ovat arvokasta tietoa arviointiselostusta laadittaessa (esim. tiedot asutuksesta ja eliöstöstä, arviot suotovesien käsittelymahdollisuudesta). Muistutukset toimitetaan hakijalle ja ne ovat nähtävillä tämän lausunnon liitteenä arvioinnin aikana.

Sammalsuon vaihtoehdon kohdalla huomioitavaa

Puhdasta luonnonvaraista ulkoilu- ja retkeilyaluetta. Alue on soista ja vesivirtaamat suuria ja hankalasti hallittavia (Pihlajaniemen kylätoimikunta). **Nämä tekijät tulee tarkastella arviointiselostuksessa.**

Soidinkallion vaihtoehdon kohdalla huomioitava

Alueen nimistö viittaa maakuntamuseon mukaan mahdolliseen lappalaisasutukseen. **Ks. maakuntamuseon lausunnon huomioon ottaminen.**

Rakennettavan tiestön vaikutukset yksityisille metsänomistajille ja vesistöjen likaantumisen vaikutukset maatilataloudelle, maan arvolle ympäristössä (Veijo Halonen). Mahdolliset pohjavesivaikutukset maitotalousten vedenhankinnalle ja vaikutukset sivuelinkeinoihin kuten maatilamatkailu (Heikki ja Olavi Halonen, Pekka Halosen perikunta).

Jätevedet tulisivat laskemaan Sakastinpuroon ja edelleen Polvijärvien kautta Pöllänojaa pitkin Pöllänlampeen, josta edelleen Haukiveteen. Kalastuskunta on jo aikaisemmin menettänyt Sortavalan järven Enonkosken kaivoksen jätealueeksi. Raskasmetallien vaikutukset kala- ja saimaannorppakantoihin ja Savonlinnan raakavedenottoalueelle (Kyrönpellon osa kalastuskunta).

Jätevesienkäsittely on vaikeaa ja kallista, koska matka viemäriverkkoon on pitkä. Alueella on metsojen perinteinen soidinpaikka, saukkokanta ja vesistöissä on rapuja (Varparannan alueen kylätoimikunta). **Em. tekijät on tarkasteltava arviointiselostuksessa.**

Kaatopaikan yläpuolella voi tietyissä olosuhteissa lentää lokkiparvia. Soidinkallion alue on Savonlinnan lentokentän päälähestymissuunnassa vaarantaen lentoturvallisuutta. **Ilmailulaitoksen lentoturvallisuushallinnon muistutus on otettava huomioon.**

Kaakkolammen nykyisen alueen, 0-vaihtoehto, kohdalla huomioitava

Aikaisemmissa tutkimuksissa esiin tulleet kallioruhjeet, pohjavesien virtaussuunnat selvittää- mättä. Kaakkolammen kaatopaikalla on suotovesiongelman edelleen ratkaisematta. Alue

on korkealla vedenjakaja -alueella. (Kaakkolammen alueen maanomistajat, Hirvasjärven suojeluyhdistys).

Seuraavista tekijöistä tulee laatia riittävät selvitykset hankkeen vaikutuksista etenkin 0- ja 0+-vaihtoehto:

- alueen suoto- ja pohjavesien pinnakorkeuksiin
- pohjavesien virtassuuntiin ja laatuun
- vaikutuksista alueen vedenhankintaan
- suotovesien lisääntyminen etenkin Hirvasjärven ja Mitta lammen suunnalla
- jätevesien keräily- ja käsittelyratkaisuun
- suotovesien leviämiseen
- jätealueen pohjan tiivistämiseen (etenkin 0-vaihtoehto)
- alueen rakenneteknisiin ominaisuuksiin (esim. vakavuus ja kantavuus) (vesi ja ympäristöpiiri).
-

Nämä tekijät on selvitettävä arviointiselostuksessa.

Kaakkolammen laajennusalueen, 0+-vaihtoehto, kohdalla huomioitava

Muistuttaja on hankkinut maa-alueen omakotitalon rakentamista varten alueelta (Veijo Halonen). Hankkeella on vaikutuksia asutukseen, maisemaan, maatalouteen ym. (Ranta-Kaartilan asukkaat, Heikki Kosonen ja muut allekirjoittajat). **Etäisyys asutuksesta, vesiyhteys Pihlajaveteen, seurauksena kalastoon, tieyhteys Ranta-Kaartilan kautta, maisemallinen vaikutus Em. seikat on tarkasteltava arviointiselostuksessa.**

Esitetty alue on yksityisen omistamalla alueella tilalla Kokinmäki 15:3, jonka omistaa Pentti ja Kaija Silvennoinen. He vastustavat kaatopaikan sijoittamista alueelleen.

Laajennusvaihtoehto sijaitsee kokonaan yksityisen maalla ja vaihtoehtojen valinnassa on perusteina ollut että valittu alue on kaupungin omistamalla maa-alueella. (Kaakkolammen alueen asukkaat, Heikki Kosonen ja 41 muuta allekirjoittajaa). **Arviointiselostuksessa on selvitettävä, missä ajassa mahdollinen pakkolunastus voidaan toteuttaa ja sen vaikutus hankeen etenemisen aikataululle. Lisäksi viitataan edellä esitettyyn näkemykseen, että 0+-vaihtoehtona voidaan tarkastella Kaakkolammen alueelle sijoitettavaa jätelaitosta.**

Edellä esitetyn lisäksi tarvittavat selvitykset ja niiden arviointi

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/94) mukaan ympäristövaikutuksella tarkoitetaan hankkeen tai toiminnan välittömiä ja välillisiä vaikutuksia:

1. Ihmisen terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen

2. Maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöstöön sekä näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteeseen ja luonnon monimuotoisuuteen

3. Yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin , maisemaan, kaupunkikuvaan ja kuulttuuriperintöön sekä

4. Luonnonvarojen hyödyntämiseen.

Jätteidenkäsittelyä tulee erityisesti sääntelemään uusi 1.1.1994 voimaan tullut jätelaki. Todennäköisesti jätelain nojalla (valmisteilla oleva valtioneuvoston päätös kaatopaikoista) edellytetään kaatopaikan sijainnilta seuraavaa:

Kaatopaikkaa ei saa sijoittaa:

- vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle, vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella, muulle pohjavesialueelle
- vesistöön, vedenhankintaan tai virkistyskäyttöön tarkoitetun tai erityistä suojelua vaativan vesistön läheisyyteen eikä muutenkaan vesistön läheisyyteen, jos se voi aiheuttaa vesistön pilaantumista tai maisemallista haittaa
- alueelle, jossa kaatopaikkavesien keräily, johtaminen ja käsittely on vaikea toteuttaa, kuten vettä helposti läpäisevälle maapohjalle, vedenjakajalle, suolle, pehmeikölle tai alueelle joka on altis painumille, sortumille.

Lisäksi edellytetään, että kaatopaikkaa ei saa sijoiteta luonnonsuojelu-, maisemansuojelu- tai virkistysalueeksi varatulle alueelle, kansallisen kulttuuriperinnön säilyttämiseksi suojeltavalle alueelle. Kaatopaikkaa ympäröi riittävä suoja-alue, joka voidaan vahvistaa kaavassa.

Yhteysviranomaisen edellyttää, että edellä mainitut tekijät tarkastellaan arviointiselostuksessa ja että seuraavat tarkastelut sisältyvät arviointiohjelmaan:

Terveydellisistä vaikutuksista melu: liikenteen ja työkoneiden ja myös rakentamisaikaiset mahdolliset kallion louhinnan vaikutukset. Melutasosta on annettu valtioneuvoston päätös, joka sisältää myös ohjeet virkistysalueille.

Erityisesti on tarkasteltava alueen maaperää ja kallioperää, pintavesiä ja pohjavesiä ja kaatopaikan vaikutusta pinta- ja pohjavesiin ja suoto- vesien käsittelymahdollisuuksia eri vaihtoehtoissa. Maaperän osalta on myös tehtävä tarpeellisia kokeellisia selvityksiä (esim. painokairauksia ja maanäytteet) maaperän laadun ja vedenjohtavuuden selvittämiseksi. Kallioperän rikkonaisuutta ja mahdollista ruhjeiden sijaintia ja suuntaa on selvitettävä käytettävissä olevien kallioperäkarttojen, läheisten kalliopaljastumien yms. tietojen perusteella.

Vaikutusta luonnon monimuotoisuuteen voidaan selvittää tarkastelemalla esim. alueella olevia luontotyyppisiä ja reunavyöhykkeitä, kasvillisuutta ja eliöstöä ja uhanalaisten eliöiden esiintymistä.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja luonnonvarojen hyödyntämiseen: Tulee tarkastella vaikutuksia jätelaitoksen vaikutusalueen maatalouteen ja sen sivuelinkeinoihin. Intressiryhmään tulee lisätä näitä edustava taho.

Maankäyttövaikutuksista tulee esittää nykyinen kaavoitustilanne ja ehdotus kaavoitustarpeesta eri vaihtoehtoissa.

Tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomaisen lähettää tämän lausunnon, arviointiohjelman ja yhteysviranomaiselle esitetyt muistutukset ja lausunnot pidettäväksi nähtävänä Savonlinnan kaupungintalolla arvioinnin aikana. Asiakirjat ovat myös nähtävissä lääninhallituksen ympäristöosastolla, os. Jääkärintie 14, 50100, Mikkeli.

Kun hakija on jättänyt arviointiselostuksen, yhteysviranomaisen (1.3.1995 alkaen Etelä-Savon ympäristökeskus os. Jääkärintie 14, 50100 Mikkeli, yhteyshenkilö ympäristökeskuksessa Lea Koponen) kuuluttaa selostuksen ainakin samoissa lehdissä kuin arviointiohjelma on kuulutettu. Kansalaiset, yhteisöt ja viranomaiset voivat esittää muistutuksensa

yhteysviranomaiselle. Yhteysviranomainen antaa lausunnon arviointiohjelmasta. Hakija voi lisäksi järjestää muita kuulemistilaisuuksia.

Arviointimenettelyn sovittaminen päätöksentekoon

Arviointiselostus on liitettävä lupahakemuksiin, joista tärkeimpiä ovat ympäristölupa ja vesioikeuden lupa (tarvittaessa). Arviointiselostusta on lupaa haettaessa täydennettävä yhteysviranomaisen antaman lausunnon mukaisesti.

Ympäristölupamenettelystä annetun lain mukaan viranomainen ei saa antaa lupaa hankkeen toteuttamiseen tai tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon. Hanketta koskevasta lupapäätöksestä on käytävä ilmi, miten ympäristövaikutusten arviointiselostus, ja siitä annettu yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ei voi valittaa.

Osastopäällikkö
läänin ympäristöneuvos Ilkka Stèn

Tarkastaja Lea Koponen

LIITTEET

Taulukko kansalaisten osallistumisesta Itä-Savon alueellisen jätelaitoksen ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn.

Arvioinnissa tarvittavat luonnonympäristöä koskevat selvitykset

JAKELU JA MAKSU

Lausunto

Hakijalle 2 kpl, joista toinen kappale on pidettävä nähtävillä Savonlinnan kaupungintalon teknisellä virastolla os. Olavinkatu 27. Samoin nähtävillä on pidettävä arviointiohjelma, muistutukset ja yhteysviranomaisen karttatiedot. Arviointiohjelma ja muistutukset on palautettava yhteysviranomaiselle (Etelä-Savon ympäristökeskus), kun arviointiselostuksen kuulusaika tai arviointi muuten päättyy.

Maksu

Ympäristölupamenettelylain mukaan hakija vastaa tiedottamisen, kuulemisen ja ympäristövaikutusten selvittämisen kustannuksista. Lääninhallitus on erikseen perinyt hakijalta lehtikuulutusten kustannukset.

Tiedoksi

Savonlinnan kaupunginhallitus
Kerimäen kunnanhallitus
Punkaharjun kunnanhallitus
Enonkosken kunnanhallitus
Savonrannan kunnanhallitus
Rantasalmen kunnanhallitus
Sulkavan kunnanhallitus
Puumalan kunnanhallitus
Juvan kunnanhallitus

Mikkelin vesi- ja ympäristöpiiri
Savonlinnan terveyslautakunta
Savonlinnan ympäristölautakunta
Mikkelin maakuntayhtymä